

A Pécsi Ítéltábla a Boszkovics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Lőrinczné dr. Boszkovics Teréz pártfogó ügyvéd ügyvédi iroda címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - az képviselő neve (képviselő címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Kaposvári Törvényszék 2018. szeptember 4-én kelt, 13.P.20.173/2018/16. számú ítélete ellen a felperes által 17. és 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd másodfokú díját teljes egészében a felperes köteles viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2008. május 14-től állt munkaviszonyban a **N.Sz. Kft.** alkalmazásában. A munkaviszonyát 2012. október 31-én a munkáltató azonnali hatályú felmondással megszüntette. A felperes és társa a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt pert indított a munkáltató ellen munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazása, valamint nem vagyoni kártérítés megfizetése iránt. A Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2013. július 1-jén kelt 2.M.493/2012/17. számú részítéletével a felperes és társa keresetét a munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítására vonatkozó részében elutasította. Az alperes mint másodfokú bíróság a 2013. december 17-én meghozott 2.Mf.20.875/2013/7. számú részítéletével az elsőfokú részítéletet helybenhagyta, a jogerős részítéletet a Kúria 2015. február 18-án kelt Mfv.I.10.247/2014/9. számú részítéletével hatályában fenntartotta. A Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2014. május 29-én kelt 2.M.493/2012/51. számú ítéletével a felperes és társa keresetét a nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti részében is elutasította. Az elsőfokú ítéletet az alperes mint másodfokú bíróság a 2.Mf.20.709/2014/8. számú ítéletével helybenhagyta, a jogerős ítéletet a Kúria az Mfv.I.10.227/2015/5. számú ítéletével hatályában fenntartotta.

A jogerős részítélet és ítélet ellen a felperes 2015. május 19-én kezdeményezett perújítási eljárást, amelyben kérte a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság bírának kizárását, amit a Pécsi Ítéltábla 2015. július 1-jén kelt Pkk.VI.20.266/2015/2. számú végzésével megtagadott. A

felperes perújítási kérelmét a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2015. november 9-én meghozott 1.M.140/2015/11. számú végzésével mint érdemi tárgyalásra alkalmatlan elutasította, ezt a határozatot az alperes mint másodfokú bíróság 2016. március 23-án kelt Mpkf.21.474/2015/3. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új határozat hozatalára utasította. A Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a megismételt eljárásban hozott 2016. május 9-én kelt 1.M.67/2016/5. számú végzésével a perújítási kérelmet mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant ismét elutasította. Ezt a végzést az alperes 2016. szeptember 23-án kelt 1.Mpkf.20.766/2016/3. számú végzésével helybenhagyta. A jogerős végzés ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amit a Kúria 2017. február 15-én meghozott Mfv.I.10.016/2017/2. számú végzésével hivatalból elutasított.

A felperes 2016. március 21-én az alperes pert indított H.E. zalaegerszegi közigazgatási és munkaügyi bíró, valamint T.Gy., az alperes bírása ellen, a munkaügyi alapperben tanúsított magatartásuk miatt személyiségi jogsértés megállapítása és 8.000.000 Ft kártérítés megfizetése iránt. Az alperes valamennyi polgári ügyszakos bírása az ügy elintézéséből történő kizárását kérte, arra hivatkozva, hogy az alperesek a kollégáik, így tőlük az ügy tárgyalagos megítélése nem várható el. A Pécsi Ítéltábla 2016. április 28-án kelt Pkk.VI.25.240/2016/2. számú végzésével az ügyben eljáró bírósággént a Kaposvári Törvényszéket jelölte ki.

A felperes 2016. május 24-én a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon pert indított volt munkáltatójának vezetője, M.V. ellen nem vagyoni kártérítés megfizetése iránt. A Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság valamennyi bírása elfogultságot jelentett be arra hivatkozva, hogy a felperes a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt folyamatban volt perének befejezését követően - az ítélet tartalmára tekintettel - kollégájukkal szemben peres eljárást kezdeményezett személyiségi jogának sérelmére hivatkozva. A Pécsi Ítéltábla 2016. június 20-án kelt Pkk.VI.25.324/2016/2. számú végzésével az ügyben első fokon eljáró bírósággént a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot jelölte ki.

A felperes korábban már indított pert az alperes ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt, amit arra alapított, hogy az alperes a munkajogi perében jogsértést követett el azzal, hogy nem teljesítette bizonyítási indítványait, illetve határozatában őt antiszociálisnak, összeférhetetlennek minősítette. A Pécsi Ítéltábla 2016. szeptember 13-án meghozott Pkk.25.460/2016/4. számú végzésével kijelölt Kaposvári Törvényszék a 2017. augusztus 24-én kelt 13.P.22.030/2016/27. számú ítéletével a keresetet elutasította, ezt a határozatot a Pécsi Ítéltábla 2018. február 14-én meghozott Pf.IV.20.183/2017/4. számú ítéletével helybenhagyta.

A felperes keresetében 3.000.000 forint bírósági jogkörben okozott kár és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kereseti álláspontja szerint a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, illetve az alperes a 2.M.493/2012. számú munkaügyi perben hozott jogerős részítélettel és ítélettel szembeni perújítási kérelme elbírálása során a jogszabályi előírások megsértésével jártak el, mert a velük szembeni kizárási ok fennállása miatt az ügy elintézésében nem vehettek volna részt. Arra hivatkozott, a perújítás megengedhetősége tárgyában eljáró elsőfokú bírónak 2016. május 9-én végzése meghozatala időpontjában tudomása volt arról, hogy kollégája ellen a felperes személyiségi jogainak sérelme miatt peres eljárást kezdeményezett, így - későbbi nyilatkozatára is figyelemmel - végzése meghozatalakor elfogultnak volt tekinthető, és az ügy elbírálásából ki volt zárva. Ugyanez vonatkozik az alperesnek a másodfokú eljárásban eljáró bírásra is. Érdemben is kifogásolta az álláspontja szerint jogszerű perújítását elutasító bírósági döntést. Az alperes fenti magatartásával okozati összefüggésben a felperes olyan mértékű munkaképesség-csökkenést szenvedett el, ami miatt munkát végezni nem tud, jövedelme elvesztése miatt elmaradt vagyoni előnyként 3.000.000

forint kára keletkezett.

Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését kérte, mert álláspontja szerint a felperes által érvényesített igény tárgyában a Kaposvári Törvényszék előtt 13.P.22.030/2016. számon folyamatban volt ügyben már jogerős döntés született. Érdemben a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozott, a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság bírái a felperes perújítási kérelmének elutasítását követően tettek elfogultsági bejelentést, az alperes polgári ügy szakos bírái pedig a kollégáik elleni perben jelentettek be elfogultságot, ezért a perújítási eljárásban kizárási ok nem állt fenn. A bírói jogkörben okozott kár megtérítése iránti perben az alapul fekvő ügyben hozott jogerős döntés nem vizsgálható felül. A felperes által megjelölt kár nem hozható okozati összefüggésbe a bíróságok eljárásával, azzal, hogy perújítási kérelme elutasításra került.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és megállapította, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének díját teljes mértékben a felperes köteles viselni, a feljegyzett illetéket az állam viseli. Az alperes permegszüntetés iránti kérelmét ítélte dolog fennálltának hiányában nem találta alaposnak, mert a Kaposvári Törvényszék előtt 13.P.22.030/2016. szám alatt folyamatban volt ügyben a bíróság a munkaügyi alapperben tanúsított bírói magatartást értékelte, a felperes jelen keresetét pedig a perújítási eljárásban okozott kár megtérítése iránt terjesztette elő. A keresetet ezért érdemben vizsgálta. Ítéletének indokolásában felhívta a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:519.§ és 6:548.§ (1) bekezdés, valamint 6:549.§ (1) bekezdés szabályait és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952. évi Pp.) 13.§ (1) bekezdés e) pontját, 16.§ (1) és (2) bekezdését. Megállapította, hogy a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság perújítási ügyben eljáró bírójának elfogultságát nem eredményezhette az, hogy döntése meghozatalát követően a felperes által volt munkáltatójának vezetője ellen indított ügyben elfogultságot jelentett be. A másodfokú bíróság bíráinak elfogultsága sem állapítható meg abból az okból, hogy a felperes által kollégáik ellen személyiségi jog megsértése miatt indított perben az alperesek személyére tekintettel elfogultsági bejelentést tettek. Utalt arra, a perújítási ügyben hozott jogerős döntés ebben a perben nem volt felülbírálható, a kártérítés iránti kereseti kérelem nem vezethet a jogerősen lezárt ügy újbóli vizsgálatához. A felperes erre irányuló bizonyítási indítványait ezért nem teljesítette. Mindezekre tekintettel a felperes keresetét elutasította, mert jogellenes, felróható magatartás hiányában az alperes kártérítési felelőssége nem áll fenn.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, annak hatályon kívül helyezését és a per újabb tárgyalását és újabb határozat hozatalát kérte, az alperesi magatartás és a bekövetkezett kár közötti okozati összefüggés igazolására irányuló bizonyítási indítványai teljesítésével. Kiemelte, a korábbi munkaügyi perében eljáró bíró, H.E. ellen peres eljárást kezdeményezett személyiségi jogai megsértése miatt, ebben a perben az alperes polgári ügyszakos bírái jelezték elfogultságukat, erre a perre figyelemmel a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság valamennyi bírójának elfogultságot jelentett be egy általa indított perben, ezért a perújítási kérelmének elbírálása tárgyában hozott elsőfokú és másodfokú végzések meghozatalakor az eljáró bíróságok elfogultsága megállapítható. Erre figyelemmel az ügy érdemi eldöntéséhez szükséges az alperesi felróható magatartás és a felperes bekövetkezett kára közötti okozati összefüggés fennállására irányuló bizonyítási indítványai teljesítésével a bizonyítási eljárás kiegészítése.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helytálló indokaira utalással annak helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az 1952. évi Pp.3.§-ának (1) és (2) bekezdése általános érvennyel fogalmazza meg a felek rendelkezési jogának az egész eljárásra jellemző tartalmát, amelynek lényege az, hogy a bíróság általában a vitában érdekelt fél kérelmére, a felek kérelmeinek, jognyilatkozatainak keretében jár el. A bíróság a fél által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van, ami azt jelenti, hogy a per tárgyát és a bírósági eljárás kereteit a kérelem határozza meg. A rendelkezési elv jelenik meg az 1952. évi Pp.253.§ (3) bekezdésében, amely kimondja, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között változtathatja meg. Ezért írja elő az 1952. évi Pp.235.§ (1) bekezdése, hogy a fellebbezésben elő kell adni, hogy a fél a határozat megváltoztatását mennyiben és milyen okból kívánja.

A BH2016. 283. számú eseti döntésből kitűnő újabb ítélkezési gyakorlat szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára irányuló fellebbezési kérelem önállóan is előterjeszthető. A felperes ezzel a jogával élt, amikor csak a megtámadott ítélet hatályon kívül helyezését kérte, annak megváltoztatása nélkül. Ebből az következik, hogy a másodfokú bíróság az 1952. évi Pp.253.§ (3) bekezdés alapján az elsőfokú ítéletet csak abból a szempontból vizsgálhatta felül, hogy megállapítható-e a határozat meghozatala során az elsőfokú bíróság részéről olyan eljárási szabálysértés, amely miatt az ítélet hatályon kívül helyezése szükséges, illetve az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiányos, okszerűtlen vagy iratellenes - tehát megalapozatlan - volt-e.

A másodfokú bíróság nem észlelt olyan lényeges eljárási szabálysértést, illetve megalapozatlanságot, amely miatt az ítéletet az 1952. évi Pp.252.§ (2) vagy (3) bekezdése alapján hatályon kívül kellene helyezni. Az ügyben a tényállást az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok és a felek releváns tények tekintetében tett előadása alapján a szükséges mértékben feltárta, a megalapozott tényállást a másodfokú bíróság a csatolt okiratok alapján csupán kiegészíti a következőkkel:

A felperes és társa által munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása iránt indított munkaügyi pert elbíráló H.E. bíró tanácsa lett kijelölve a felperes által a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt M.V. ellen indított 2.M.93/2016. számú per tárgyalására. A felperes perújítási kérelmét első fokon a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság tanácsának bírāja, M.M. bíró tárgyalta.

A másodfokú bíróság a tényállás kiegészítése mellett is egyetértett az elsőfokú bíróság keresetet elutasító érdemi döntésével és annak indokaival is, azokat megismételni nem kívánja, a felperes fellebbezése kapcsán emeli ki a következőket.

A másodfokú bíróságnak a kiegészített tényállás alapján először abban kellett állást foglalnia, megállapítható-e a felperes által az alperes terhére felhívott jogellenes magatartás, az, hogy a perújítási kérelem elsőfokú, illetve a másodfokú elintézésében kizárt bírák vettek részt. Az okozati összefüggés fennállására irányuló bizonyítás lefolytatása csak ebben az esetben szükséges a releváns tényállás megállapításához.

A felperes **M.M.** közigazgatási és munkaügyi bíró elfoglaltságát arra alapította, hogy a 2.M.93/2016. számú munkaügyi perben a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság valamennyi bírāja az 1952. évi Pp.13.§ (1) bekezdés e) pontja alapján elfoglaltságot jelentett be arra hivatkozva, hogy a felperes a közigazgatási és munkaügyi bíróság előtt folyamatban volt korábbi perének befejezését követően - az ítélet tartalmára tekintettel - kollégájukkal szemben peres eljárást kezdeményezett

személyiségi jogának sérelmére hivatkozva. Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, az, hogy **M.M.** bíró az elsőfokú perújítási eljárást befejező határozat meghozatalát követően indított perben az 1952. évi Pp.16.§ (2) bekezdése alapján bejelentette, hogy vele szemben a felperesre vonatkozó elfogultság okán kizárási ok áll fenn, nem jelentette azt, hogy a korábban folyamatban volt perújítási ügy elintézésében mint bíró nem vehetett részt. Erre vonatkozó következtetést ugyanis csak annak megállapítása alapozhatott volna meg, hogy a bíró a perújítás elbírálásakor tudott arról, a felperes a kollégája, **H.E.** bíró ellen pert indított a korábbi ítélet tartalmára tekintettel. Ezt azonban a per adatai nem támasztották alá.

A felperes a **H.E.** I. rendű és **T.Gy.** II. rendű alperesek elleni keresetlevelét nem a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, hanem az alperes törvényszéken terjesztette elő 2016. március 21-én, ebben az ügyben a közigazgatási és munkaügyi bíróság bírái személyükre vonatkozó kizárási okról nem nyilatkoztak. A felperes a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 2016. május 24-én indított pert **M.V.** ellen, amelynek tárgyalására **H.E.** bíró tanácsa került kijelölésre, aki az 1952. évi Pp.16.§ (2) bekezdése alapján köteles volt haladéktalanul bejelenteni, ha az ellene indított per miatt a felperes ügyének tárgyilagos megítélése tőle nem várható. Mindebből csak arra vonható le megalapozott következtetés, hogy **M.M.** bíró a felperes perújítási kérelmének elbírálását követően **H.E.** bíró által a 2.M.93/2016. számú perben a személyére vonatkozó kizárási okról tett bejelentésből szerzett tudomást a felperes által a kollégája ellen indított személyiségi jogi perről, ezért nem állapítható meg, hogy a perújítási ügy tárgyilagos megítélése tőle a felperessel szembeni elfogultság miatt nem lett volna elvárható. A felperes ezért fellebbezésében is alaptalanul hivatkozott arra, hogy **M.M.** bíró más ügyben később tett bejelentése miatt a perújítási kérelmet elutasító végzése meghozatalakor elfogultnak volt tekinthető, és az ügy elbírálásából ki volt zárva.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, az alperes polgári ügyszakos bírái a 6.P.20.317/2016. szám alatt folyamatban volt perben nem a felperes személyére, hanem az alperesekre, **H.E.** és **T.Gy.** kollégáikra figyelemmel jelentettek be elfogultsági okot. Arról nyilatkoztak, hogy a kollégáik elleni per tárgyilagos megítélése nem várható el tőlük, amiből a felperes vélekedésével szemben nem következik az, hogy kizártak lennének azoknak a pereknek az elintézéséből, amelyekben a felperes félként vesz részt.

Az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott ítélkezési gyakorlat következtés abban, nem eredményezi a bíró kizárását önmagában az a tény, hogy a felperes akár a bíróság, akár annak bírói ellen pert indított, csak akkor, ha maga úgy nyilatkozik, e körülmény miatt tőle nem várható az ügy tárgyilagos megítélése.

A perújítási eljárásban a felperes fellebbezése folytán 1.Mpf.20.766/2016. szám alatt folyamatban volt másodfokú ügyben eljáró tanács tagjai - a Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság bíráitól eltérően - nem nyilatkoztak úgy, hogy a kollégáikat beperlő felperessel szemben elfogultak, ezen túl a kollégáik elleni per a helyzetüket nem befolyásolhatta, a perből előnyük vagy hátrányuk nem származhatott. A felperes álláspontjával szemben ezért az sem volt megállapítható, hogy perújítási kérelmének másodfokú elbírálásában az ügy elintézéséből kizárt bírák vettek részt.

A perben a felperes által az alperes kártérítési felelőssége alapjaként megjelölt jogellenes károkozó magatartás fennállása - az, hogy perújítási ügyében kizárt bírók jártak el - nem volt megállapítható, ezért a felperes által megjelölt kár bekövetkezésével és összegével, a kár és a károkozó magatartás közötti okozati összefüggéssel kapcsolatban bizonyítást nem kellett lefolytatni, nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a felperes fellebbezésében hiányolt bizonyítást szükségtelennek találva, a bizonyítási indítványokat elutasította.

A fenti indokok alapján hatályon kívül helyezési ok, lényeges eljárási szabálysértés, illetve a bizonyítás kiegészítésének szükségessége hiányában a másodfokú bíróság nem talált az elsőfokú bíróság ítéletének felperes által kért hatályon kívül helyezésére alapul szolgáló indokot, ezért az elsőfokú ítéletet az 1952. évi Pp.253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban is pernyertes alperes részéről költség nem merült fel, annak viseléséről rendelkezni nem kellett. A másodfokú bíróság az 1952. évi Pp.87.§ (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a felperest képviselő pártfogó ügyvéd másodfokú díjának viselésére a pervesztes felperes köteles. A költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a alapján a felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Pécs, 2019. január 10.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró